

Pe afiș la ... 85 de ani

De vorbă cu

N. KANNER

Nicu Kanner a implinit 85 de ani.

De aproape 65 de ani, acest pasionat și prodigios om de teatru: actor, regizor, revuist și comediograf — o adevărată istorie vie a scenei bucureștene din ultimele șapte decenii — își risipește cu largă generozitate plurivalentul său talent.

La vârsta unei benigne senectuți l-ați crede pe Kanner, aidoma celor puțini rămași din același leat cu el, retras în tihna căminului familial (este, de aproape 50 de ani, căsătorit cu fosta actriță de operetă și revistă Rozina Wiquelin), depănând amintiri, retrăind etapele laborioasei sale activități teatrale, pe care le-a parcurs cu o exemplară dăruire de sine.

Dar Kanner, atras de mirajul irezistibil al rampei, e activ, mercur activ.

Și iată-l acum, în aceste zile, prezent pe afișul Teatrului „C. Tănase” în calitate de coautor al revistei De la om la om, pe care a scris-o în colaborare cu Bogdan Căuș, Ion Ruș și N. Stroc.

L-am întâlnit la una din repetiții și, pentru a consemna acest insolit eveniment jubiliar, l-am invitat să parcurgem împreună momentele cele mai de seamă ale fabuloasei sale biografii artistice.

— Cum ai început ?

— În această privityntă nu mă deosebesc de colegii mei de generație. Povestea mea se aseamănă, deci, cu a multora dintre ei. Eram „topit” după teatru. Voiam să mă fac actor. Tatăl meu, un cunoscut și onorabil bijutier și ceasornicar de prima mână, n-ar fi consimțit nici în ruptul capului să devin „rușinea” familiei, un „coate-goale”. De această mentalitate retrogradă s-au lovit cei mai mulți dintre tinerii proveniți din așa-zisele familii „bune”. Am dat examen la Conservator, unde marele actor și eminent pedagog, maestrul Nottara, m-a luat sub oblăduirea sa. I-am urmărit cu sfințenie sfaturile binevoitoare și îndrumările profesionale, ter-

minind „con brio” Conservatoru, și obținind premiul I, la clasa din care mai făceau parte bunii mei prieteni și reputații actori de mai târziu : G. Ciprian, Aurel Athanasescu și Christian Duțulescu.

Premiul I la Conservator mi-a înlesnit angajarea la Teatrul Național, al cărui director, înzestratul om de teatru, Alexandru Davila, m-a apreciat și m-a încurajat. Am debutat în rolul La Flèche din *Avarul* de Molière, ca „dublură” a lui Nicolae Soreanu. Pe Harpagon îl juca Ion Brezeanu. Succesul pe care l-am reperat — consemnat de presa vremii — l-a determinat pe Davila să stăruie pentru a mi se acorda o bursă pentru desăvârșirea studiilor teatrale.

Am plecat, deci, la Paris, unde, grație recomandărilor ilustrului nostru compatriot Edouard de Max, am fost primit în clasa renumitului profesor Paul Mounet. Am stat doi ani în „orașul-lumină” văzînd tot ceea ce se putea vedea în materie de teatru.

La solicitarea lui Davila, care înființase faimoasa companie dramatică ce-i purta numele, m-am reîntors în patrie. Alături de strălucita pleiadă de actori, în frunte cu Lucia Sturdza Bulandra, Marioara Voiculescu, Tony Bulandra, Ion Manolescu, Romald Bulfinski, C. Radovici ș.a., am jucat în compania „Davila”, în „echipa de comedie” din care făceau parte Ion Morțun și Niculescu-Buzău.

— *Cum de ai abandonat teatrul de proză ?*

— Nu aveam absolut nici un motiv s-o fac. Dar a intervenit năstrușnicul joc al întâmplării. Victor Eftimiu, autorul în mare vogă al lui *Inșir-te, mărgărite*, scrisese un spectacol de revistă și m-a solicitat să-mi „dau concursul”. I l-am dat, firește, și astfel am debutat în revista *Să nu te superi*, în care am spus cuplete, am cîntat, am dansat, descoperindu-mi astfel o nouă... vocație : teatrul muzical...

Pe acea vreme, opereta era „în floare”. Era spectacolul de divertisment cel mai agreat, grație elementelor de excepție care compuneau compania „Grigoriu” : N. Leonard, V. Maximilian — după părerea mea unul dintre cei mai mari și mai „compleți” actori pe care i-am avut vreodată — Ciucurete, Carussi.

Succesul stagiunilor de la „Oțeteleșcanu” a generat înființarea unei companii concurente, pe care o conducea inimosul Avram Nicolau. Am fost angajat în această formație alături de Niculescu-Basu, Demetrescu De Sylva, Achil Popescu, Virginia Miciora, Florica Florescu ș.a.

— *Care a fost momentul culminant al carierei duminale operetiste ?*

— Consider că în definierea acestui „moment culminant”, cifrele sînt argumentul cel mai elocvent. Am jucat de 500 de ori — cifră cu totul incredibilă pentru acele timpuri — rolul Bony din opereta *Sylvia* de Emmerich Kalman.

Succesul pe care l-am reperat a atras atenția compozitorului, care nu a pregetat să vină la București să mă vadă. Am fost foarte emoționat, dar și mai emoționat a fost Kalman care, îmbrățișîndu-mă, mi-a spus : „Ești cel mai bun Bony, dintre toți cei care au jucat acest rol de jume-comic”.

— *În ce împrejurări te-ai dedicat teatrului de revistă ?*

— Voga operetei s-a estompat încetul cu încetul și avea să dispară odată cu prematura moarte a „prințului operetei”, N. Leonard. Locul i-a fost luat de revistă, grație talentului, aș spune, geniului lui Tănase, care a reușit să impună acest gen în preferințele publicului. Dar, Tănase, de unul

singur, nu putea satisfacе „apetitul” publicului — din ce în ce mai numeros — amator de divertisment. În consecință, au luat ființă nenumărate companii, care se înghetbau peste zi, ca să dispară... peste noapte.

La îndemnul talentatului și spiritualului dramaturg, A. de Hertz am început să scriu. La început, pentru mine, mai târziu și pentru alții.

Am scris peste 200 de reviste și 13 comedii muzicale. La spectacolele de revistă, prezentate la „Cărăbuș”, „Alhambra”, „Colos”, „Izbiinda”, „Scală”, „Corso” și altele alte teatre, eu o existență mai mult sau mai puțin vremelnică, am colaborat cu A. de Herz, N. Vlădoianu, Nicușor Constantinescu, Tudor Mușatescu, N. Kirîțescu, Puiu Maximilian, Șt. Cristodulo, Jack Fulga, Eugen Mirea, Aurel Felca — și bineînțeles, cel mai mult cu N. Stroe.

Revista este — ca să mă exprim așa — un gen eminentemente efemer. Trăiește și se valorifică prin oglindirea actualității imediate. Cred că dintre sutele de spectacole pe care le-am semnat, cel care mi-a rămas la inimă a fost *Ce faci astăzi-seară ?*, scris, în colaborare cu Eugen Mirea, la „Barașeum”, în plină urgie fascistă. Cupletele : „Ce-i al meu, al meu rămîne” și „Și se due ca viutul”, cu aluzii directe la nimicnicia opresorilor, au avut — în acele vremuri de grea cumpănă — un formidabil efect mobilizator.

— *Proiecte de viitor ?*

— Am la activ 12 comedii muzicale inedite. Cîteva sînt în... lectura unor secretari literari, care mă... poartă cu vorba. Le-am spus că, la cei 85 de ani ai mei, nu prea mai am timp să... aștept. Dar, mă înarmez cu răbdare și scriu, scriu mereu. Scrisul a fost și rămîne unica mea mare pasiune. Scriu mereu, pentru că aș vrea ca inevitabila vizită a „bătrînei doamne” să mă găsească... ocupat.

În încheiere aș vrea să menționez, ca o simplă curiozitate, faptul că numele celor mai valoroși revuiști români încep cu inițiala N.

N. Vlădoianu
N. Kirîțescu
N. Constantinescu
N. Kanner
N. Stroe
N. Tănase

— *Păi, pe Tănase îl chema Constantin ?*

— Știu prea bine. Dar el e Ne-muritor!

S. Massler

